

نگرشی بر
مدیریت اسلامی

سیدرضا تقوی دامغانی

تقوی دامغانی. سید رضا- ۱۳۲۵.
نگرشی بر مدیریت اسلامی / تألیف: سید رضا تقوی دامغانی
[ویرایش ۲؟] - تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، شرکت چاپ و نشر بین
الملل، ۱۳۷۸.
۲۸۰ ص.

ISBN 978 - 964 - 304 - 089 - 5

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.
چاپ قبلی: سازمان تبلیغات اسلامی، مرکز چاپ و نشر، ۱۳۶۹.
کتابنامه به صورت زیرنویس.
۱. مدیریت (اسلام). الف. سازمان تبلیغات اسلامی. شرکت چاپ و نشر بین الملل. ب.

۲۹۷/۶۵۸

BP ۲۳۲/۷۴/ت ۶۷

۱۳۷۸

۷۸-۱۳۱۰۹ م

کتابخانه ملی ایران

نگرشی بر مدیریت اسلامی

مؤلف

سید رضا تقوی دامغانی

ناشر

شرکت چاپ و نشر بین الملل

نوبت چاپ..... هفتم - تابستان ۱۳۸۶

چاپ و صحافی..... چاپخانه سپهر

شمارگان..... ۲۵۰۰ نسخه

قیمت..... ۲۴۰۰۰ ریال

شابک ۵ - ۰۸۹ - ۳۰۴ - ۹۶۴ - ۹۷۸

حق چاپ محفوظ است.

E. mail: intlpub @ intlpub.ir
WWW. Intlpub.ir

فهرست کتاب

صفحه	عنوان
۱۱	پیشگفتار
۱۷	سرآغاز
۱۹	تعریف علم
۱۹	تعریف هنر
۲۳	اندیشه مدیریت
۲۶	اندیشمندان و مدیریت
۲۶	۱ - افلاطون
۲۷	۲ - ارسطو
۲۷	۳ - فارابی
۲۹	۴ - ابن خلدون
۲۹	۵ - اخوان الصفا
۳۱	۶ - ابوعلی سینا
۳۲	۷ - خواجه نظام الملک طوسی
۳۲	۸ - نظامی عروضی
۳۳	۹ - سعدی شیرازی
۳۳	۱۰ - مولوی

۳۵	مدیریت چیست؟
۳۶	مدیریت امانت است
۳۹	مدیریت تکلیف است نه حق
۴۰	شرایط تکلیف
۴۰	حق
۴۱	مدیریت خدمت است نه حکومت
۴۲	مدیریت بیشتر هدایت است تا حکومت
۴۵	ضرورت مدیریت
۴۸	قرآن و ضرورت مدیریت
۵۱	تشیع و ضرورت مدیریت
۵۳	فلسفه بعثت و ضرورت مدیریت
۵۷	نقش مدیریت
۶۰	نقش تربیتی مدیر
۶۳	نقش محوری مدیر
۶۴	نقش بنیادی مدیر
۶۵	چارچوبهای مدیریت
۶۶	مدیریت و منزلت انسان
۷۲	مدیریت و قانون خدا
۷۴	مدیریت و وجوب عدل و احسان و دوری از بغی
۷۴	بخش اول «فرمان» به
۷۵	بخش دوم «نهی» از
۷۶	مدیریت و تقدس وسیله
۷۹	ارکان مدیریت
۸۰	برنامه ریزی
۸۱	اسلام و برنامه ریزی
۸۲	آینده نگری
۸۳	الف - انتظار فرج
۸۴	ب - آخرت نگری

۸۴ سازمان
۸۷ ارتش
۸۷ قوه قضائیه
۸۸ والیان
۸۸ دبیران و دولتمندان
۸۹ مأموران مالیات (دارائی)
۸۹ بازرگانان و صنعتگران
۹۰ محرومان
۹۰ تذکر
۹۱ هماهنگی
۹۴ نظارت
۹۵ انواع نظارت
۹۵ نظارت مستقیم
۹۷ نظارت غیر مستقیم
۹۸ اسلام و اعمال قدرت
۹۹ خدا و فرشتگان
۹۹ نفس لوامه
۱۰۰ نظارت هماهنگی
۱۰۱ مدیران
۱۰۲ ارزشیابی
۱۰۳ جایگاه ارزشیابی در اسلام
۱۰۵ نظام ارزشی در اسلام
۱۰۷ اصول ارزشیابی در اسلام
۱۰۸ ارزشیابی اعمال در اسلام
۱۰۸ الف - انگیزه
۱۱۱ ب - صالح بودن
۱۱۲ ج - حسن بودن
۱۱۴ د - تقوی
۱۱۷ ابزار مدیریت

۱۱۸	سعه صدر
۱۲۰	نیروی انسانی
۱۲۳	قانون
۱۲۷	معیارهای شایستگی در مدیریت اسلامی
۱۲۸	ایمان
۱۲۹	دانش و آگاهی
۱۳۲	کفایت
۱۳۴	تقدم فاضل بر مفضول
۱۳۷	ویژگیهای مدیر
۱۳۸	اشراف مدیر
۱۳۹	قدرت مدیر
۱۴۴	قاطعیت
۱۴۷	مدیر مجری قانون
۱۴۹	کار امروز را بفردا نینداختن
۱۵۱	تشویق و تنبیه
۱۵۶	نکاتی پیرامون تشویق و تنبیه
۱۵۶	الف - تشویق
۱۵۶	ب - تنبیه
۱۵۶	ج - مشوق و منبه
۱۵۹	عوامل موفقیت مدیر
۱۶۰	اختیار
۱۶۱	اعتماد بنفس
۱۶۵	تنظیم وقت و تقسیم کار
۱۶۹	ایجاد روابط صمیمانه انسانی
۱۷۱	گذشته نگری
۱۷۴	آینده نگری
۱۷۷	ابهام زدائی
۱۸۳	اخلاق مدیریت

۱۸۷	پوشش عیبه‌ها
۱۹۰	معاشرت
۱۹۴	مشاورت
۱۹۷	فوائد مشورت
۲۰۰	با چه کسانی باید مشورت کرد
۲۰۱	مشارکت
۲۰۵	تواضع
۲۰۹	وفای بعهده
۲۱۳	احترام به سنتهای نیک
۲۱۷	شئون مدیریت
۲۲۰	پیشگامی در کارها
۲۲۲	اصول گرایی
۲۲۵	چشم پوشیهای بجا و بزرگوارانه
۲۳۱	آفات مدیریت
۲۳۲	سازمان گرایی
۲۳۵	اجبار و تحکم
۲۳۷	خودپسندی
۲۴۰	افزون خواهی
۲۴۳	افزون گوئی
۲۴۴	ممت نهادن
۲۴۶	موقعیت ناشناسی
۲۴۸	جدائی از مردم
۲۵۱	تقدم رابطه بر ضابطه
۲۵۴	عدم دقت در کارها
۲۵۷	فهرست راهنما

بسم الله الرحمن الرحيم

پیشگفتار

ای عزیز عزّت پیشه!

در کنار خوان حضرت سبحان، از نعمتهای بی پایان رازق رحمان، و هدایتهای گرانبهای رسولان، بویژه چشم و چراغ جمع رسل، و هادی سبل، خاتم پیامبران (ص) غفلت مکن که کفران نعمت، کفری عظیم بشمار آید، و عذابی الیم را بدنبال دارد.

ای عزیز!

بدان! کسیکه غافل از شکر و سپاس، و در غفلت از خالق ناس بسربرد، به زندان تاریک «وسواس»، و بدام خطرناک شیطان «خناس» گرفتار آید و چنین انسانی حیات خبیثه حیوانی را بر حیات طیبه روحانی مسلط سازد و این جفا هیچ عاقل برخورد نکند.

پس از این تذکار، سرگذشت غمبار اسلام را در طول حیاتش باید شنید و چکامه ای را که کلماتش از سرشگ دیدگان جان سرچشمه میگیرد باید سرود، نوای این منادی نور را درنی غربت باید دمید تا شکایت فراق را حکایت کننده گردد تا ذکر «وصل»، درد «فصل» را التیام بخش شود.

از آنروز که دارالاماره نشینان، دزدان دانای چراغ بدست را، برای غارت کالای دین و دیانت بسیج کردند و این گله موشان گرسنه به انبار پربرکت دین و مذهب رخنه نمودند، خسارت فراوانی از این طریق به اسلام و مسلمانان وارد شد.

«لَيْسَ الْإِسْلَامُ لَيْسَ الْفَرُّ مَغْلُوبًا».

خورشید دین، در پشت دیوار «دارالخلافة» و در زیر پوشش «خلیفة المسلمین» و لفافه «امیرالمؤمنین»، غروبی سنگین و طولانی را آغاز نمود و بقول پیامبر این دین: «از قرآن تنها «رسم» و از اسلام تنها «اسم» بیشتر باقی نماند». مکتبی که باید بشریت دربند را نجات بخش باشد و انسانیت را از فرش بعرش، بر مسند «خلیفة الّلهی» بنشانند در محدوده تشریفات، آنهم تشریفات برای مردگان، از قبیل دفن و کفن... خلاصه شد. آئین میدانهای رزم و کلاسهای درس و تحقیق، دین عابدان آگاه و عارفان آزاد، مذهب، مسجد و مزرعه، معاش و معاد، اختصاص به مردگان و گورستانها پیدا کرد و سرانجام کار مسلمانان بجایی رسید که آنچه خود داشتند زیگانه تمنا کردند و گوهرهای عزت و فضیلت را از گمشدگان لب دریا جویا شدند.

خسارتی که از این طریق به اسلام وارد گردید، باین زودیها قابل جبران نخواهد بود، در ابعاد مختلف اسلام ناشناخته ماند؛ در سیاست، اقتصاد، اخلاق و عرفان، در تعلیم و تربیت... ولی بلافاصله باید گفت که هر چند بزرگانی مخلص و مخلصانی عاشق، با همتی بلند، تلاشهای مفید و مؤثری داشته اند و بزرگوارانه در حجره های نمور و تنگ مدارس علمیه، و در زیر چراغهای کم فروغ و «دودزا» به تحقیق عمیق، و تفسیر و تحلیل اسلام پرداخته اند و امانت سلف را با ذکاوت و ظرافت، بدست خلف سپردند، ولی همه این تلاشها در برابر عظمت اسلام و جلال قرآن، قطره را ماند در برابر دریا.

عامل اساسی در این فاجعه ی غمبار را می توان در چند جمله خلاصه کرد که حکومت در اختیار ناشایستگان بود و قلم اسیر زندان قدرت.

زمینه های زندگی ساز را از دست شایستگان امت، و وارثان انبیاء گرفته بودند و تنها آداب و تشریفات اموات و صحنه های گورستانها را برای آنان آزاد اعلام نمودند. بعد از قرنهای مبارزه و تحمل تخریب و تحقیر، علمداران جبهه پاک محمدی، و قلمداران مکتب جهاد و شهادت علوی، هیمنه و هیبت طاغوت را در هم شکستند و در این بخش از جهان، «انقلابی»، در راستای آرمانهای الهی بوجود آوردند که با پیروزی آن، دوران مہجوریت پیروان نبوی، و غربت شیعیان علوی، سرآمد. مردم در خانه علی (ع) را زدند و به حضور عصاة فضائل، در صحنه حکومت و ولایت، امامتش را

خواستار شدند.

نسل انقلاب در تعهد به بیعت خویش، بوستانهای مبارزه را با جهاد، باغبانی و با خون آبیاری کرد و وظیفه سنگین خویش را، در آزمایشگاه بزرگ با سرافرازی انجام داد و اینک نوبت مرزداران مکتب و اندیشمندان توانمند است تا در میدانهای جهاد دانش، وجدالِ بینش، بیعت خود را با شمشیر قلم، و تیغ تیز تفکر، تجدید کنند و «مجاری امور» و «احکام» را در عرصه فکر و فرهنگ، رونق بخشند و نخلستان پربار انقلاب اسلامی را که با خونِ خوبانِ خداخواه، آبیاری شده است نگهبان باشند که «الْفُرْصَةُ تَمُرُّ مَرًّا سَحَابٍ».

این نوشته در فضای شهادتبار، و اوج همت و ایثار ملت رشید و سرافرازمان، برگ سبزی است تحفه انسان بی بضاعت، که خویش را مدیون خون شهیدان میداند.

پیش از مطالعه این کتاب توجه خوانندگان محترم را بچند نکته جلب میکنم:

۱- بعد از پیروزی انقلاب و تشکیل حکومت اسلامی در ایران، زمینه برای بحثهای نوینی فراهم شد زیرا در اجرای احکام اسلامی، بازگشت به منابع و کشف راههای مناسب و هماهنگ با ارزشها، بخاطر اداره امور کشور لازم بود و از این طریق بخش عمده منابع فکری و فرهنگی، که در میان کتابها و کتابخانهها، گرد غربت چهره آئینه صفتشان را تیره کرده بود، رفته رفته غبارزدائی میشود. و تبیین و تفسیر مدیریت اسلامی در ابعاد مختلف نظری، از اینگونه مسائل است که با توجه به منبع گرانهای قرآن کریم و سیره پیامبر و ائمه معصومین (ع) بویژه «نهج البلاغه» علی (ع)، مسئولیت ما را سنگین تر میکند.

۲- نقش بسیار مؤثر و اساسی مدیریت، در رشد و تعالی جامعه، ما را براین میدارد تا به موضوع مدیریت و مدیران بیشتر از گذشته بیاندیشیم.

۳- نیاز شدید نظام اسلامی به مدیرانی که متخلق به اخلاق اسلامی، و مسلح به دانش مدیریت باشند، اندیشمندان متعهد را مکلف میسازد تا اسلام ناب محمدی (ص) را در این بُعد نیز به جهانیان معرفی نمایند.

۴- این نوشتار قدم کوتاهی است در مسیر بلند فرهنگ اسلامی، و مختصر سخنی است در بحث مفصل مدیریت، که براساس نیاز شدید جامعه ما تدوین گردیده است.

۵- بهنگام تدوین این بحث، توجه به تفاوت‌هاییکه بعضی از صاحب نظران، به موضوع «رهبری» و «مدیریت» و «امامت» داشته‌اند ما نیز داشته‌ایم ولی به تفکیک آنها و اینکه چه اختلافاتی از لحاظ معنی و کاربرد با یکدیگر دارند، نپرداخته‌ایم.

۶- هرگاه از واژه «امام» به مدیریت تعبیر شده است و صفات و خصوصیات «امام» را برای مدیران اسلامی لازم دانسته‌ایم باین معنی نیست که «امامان معصوم» را در سطح افراد عادی و یا امامت اعتقادی شیعی را تا حد مدیریت رایج معمولی تنزل داده‌ایم هرگز!! اگرچه امامت در بینش شیعی رهبری و مدیریت کامل و شامل است چنانکه گفته‌اند: «الامامة: الرئاسة العاقمة» ولی آنرا تافته‌ای جدا بافته میدانیم که از جانب خداوند جهان‌آفرین و براساس «لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ» با ویژگیهایی چون «عصمت»، برای هدایت و اداره امور انسانیت تعیین شده است.

۷- مباحث فراوان دیگری نیز در بحث مدیریت اسلامی وجود دارد که در این مجموعه یا اصلاً نیامده و یا اینکه با اشاره از آن گذشته‌ایم و امیدواریم در فرصت دیگر با پیشنهادها و راهنماییهایی که از طرف خوانندگان ارجمند ارائه خواهد شد ما را در تکمیل این بحث یاری فرمایند و بقول مولوی:

هرکه نقص خویش را دید و شناخت

اندر استکمال خود دو اسبه تاخت

۸- بخش عمده این نوشتار در یکی از روزنامه‌های عصر تهران «روزنامه رسالت» طی مقالاتی سلسله‌وار منتشر گردید و از همه کسانی که در انعکاس و انتشار آن نقش داشته‌اند تشکر و قدردانی مینمایم.

در خاتمه با سخنی از «جواهر لعل نهرو» و دو روایت از پیامبر عالیقدر اسلام (ص) و حضرت امیرمؤمنان علی (ع)، پیرامون اهمیت و عظمت مدیریت مقدمه را به پایان میرسانیم:

«جواهر لعل نهرو» (۱۹۶۳ - ۱۸۸۹) سیاستمدار بزرگ هندوستان گفته

است: «میتوان در ظرف دو سال ساختمان کارخانه ذوب آهن را بپایان رسانید ولی جهت تربیت یک مدیر برای این صنعت باید بیست سال وقت صرف کرد.»^۱

«قَالَ النَّبِيُّ (ص): مَنْ وَلِيَ عَلَى عَشْرَةِ كَانَتْ لَهُ عَقْلُ أَرْبَعِينَ، وَمَنْ وَلِيَ أَرْبَعِينَ كَانَتْ لَهُ عَقْلُ أَرْبَعَمِائَةٍ.»^۱

پیامبر اکرم فرمود: کسیکه متولی اموری ده نفر بشود باید اندیشهٔ چهل نفر را داشته باشد و کسیکه مسئولیت ادارهٔ چهل نفر را برعهده بگیرد باید عقل و اندیشهٔ چهارصد نفر را دارا باشد.

«قَالَ عَلِيُّ (ع): لَا يَخْمِلُ هَذَا الْعِلْمَ إِلَّا أَهْلُ الْبَصَرِ وَالصَّبْرِ وَالْعِلْمِ بِمَوَاقِعِ الْحَقِّ.»^۲

پرچم مدیریت و فرماندهی را بدوش نمی‌کشد مگر کسیکه صاحب بصیرت و مقاومت و آگاه به مواضع و مسائل حق باشد.
آرزوی توفیق را برای همهٔ خدمتگزاران به فکر و فرهنگ اسلامی، از درگاه ذات اقدس سبحان دارم.

وما توفیقی الا بالله علیه توکلت والیه انیب
سیدرضا تقوی دامغانی

(۱) نهج الفصاحة، ص ۵۷۳

(۲) نهج البلاغة فیض، خطبه ۱۷۲

فهرست اسامی کتابها

الف

- آئین تربیت: ۱۵۸
 آئین زندگی: ۱۰۷
 اسد الغابة: ۱۳۶
 احتجاج طبرسی: ۱۲۴، ۱۲۹
 اخلاق از نظر همزیستی و ارزشهای انسانی:
 ۱۸۷، ۲۲۶
 اخلاق محتشمی، ۲۰۹، ۲۴۶
 اصول کلی در نظام برنامه ریزی اسلامی: ۱۳۲
 اقتصاد اسلامی (جزوه از دکتر مکی زاده): ۲۰
 اکمال الدین و اتمام النعمة: ۱۳۰
 الالفین: ۱۵
 الحیة: ۵۱، ۱۲۱، ۱۲۴، ۲۰۰، ۲۱۹، ۲۲۴،
 ۲۴۷
 الراعی والرعية: ۱۵۱
 الغدير: ۱۳۶
 امامت و رهبری: ۲۰
 المیزان: ۳۷، ۳۹، ۷۵، ۱۵۵
 امدادهاى غیبی: ۲۰، ۵۴
 امالی صدوق: ۲۵۴
 امالی طوسی: ۲۰۰

ب

- بحار الانوار: ۴۷، ۵۲، ۵۳، ۶۱، ۶۲، ۶۴، ۶۸،
 ۸۳، ۱۰۳، ۱۰۸، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۴۲،
 ۱۷۶، ۱۸۴، ۱۸۵، ۱۸۹، ۱۹۱، ۱۹۲،
 ۲۰۲، ۲۰۷، ۲۰۸، ۲۱۱، ۲۱۸، ۲۲۶،
 ۲۴۳، ۲۴۷
 بوستان سعدی: ۳۳
 بیماریهای مدیریت: ۲۱، ۲۳۹

ت

- تاریخ پیامبر (دکتر آیتی): ۱۵۵
 تاریخ فخری: ۴۸، ۱۲۶، ۱۸۶
 تحف العقول: ۳۸، ۴۸، ۵۲، ۱۴۱، ۱۶۵،
 ۱۸۱، ۱۸۹، ۲۱۵، ۲۱۶، ۲۱۸، ۲۱۹،
 ۲۲۸، ۲۴۷
 تفسیر ابن کثیر: ۱۹۶
 تفسیر تستری: ۲۰۰
 تفسیر جلالین: ۱۹۶
 تفسیر نمونه: ۷۵

ج

جامع السعادات: ۱۰۴

جعفریات: ۱۵۱

جامعه شناسی عمومی: ۲۷، ۲۸، ۲۹

چ

چهارمقاله عروضی: ۳۲

خ

خدمات متقابل اسلام و ایران: ۲۹، ۳۱

د

درسهای از نهج البلاغه: ۱۸۱

دیباچه ای بر رهبری: ۲۷، ۵۴، ۵۹

دیوان ابن یمن: ۲۵۱

دیوان ناصر خسرو: ۱۷۷

ر

رهبری و مدیریت در اسلام: ۲۱

ز

زمینه حقوق تطبیقی: ۲۱۴

س

سازمان و مدیریت (دکتر اقتداری): ۲۰، ۵۹

۸۵

سازمان و مدیریت (صادقپور): ۲۰

سفینه البحار: ۱۷۳، ۱۸۵، ۲۱۱، ۲۱۲

سنن النبی: ۲۲۰

سنن بیهقی: ۱۳۵

سیاست مدنیه فارابی: ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۱، ۳۲

سیره ابن هشام: ۱۹۶

سیری در نهج البلاغه: ۲۰۴

ش

شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید: ۷۸

شناخت اسلام: ۱۲۳

شورا در قرآن وحديث: ۱۹۶، ۲۰۰

ص

صحیح بخاری: ۱۰۱

صحیح مسلم: ۱۴۷

صحیفه سجادیه: ۲۰۶، ۲۴۵

ع

عدل الهی: ۱۱۰

علم و تمدن در اسلام: ۳۱

غ

غربزدگی: ۱۶۳

غیرالحکم: ۸۳، ۹۶، ۱۵۱، ۱۵۷، ۱۸۸،

۱۹۰، ۱۹۱، ۱۹۸، ۱۹۹، ۲۰۱، ۲۰۶،

۲۲۱، ۲۲۳، ۲۲۴، ۲۲۹، ۲۳۶، ۲۳۸،

۲۴۱، ۲۴۴، ۲۴۶

غیبت نعمانی: ۵۱

ف

فلسفه های بزرگ: ۲۸

فرهنگ عمید: ۱۸۶

فرهنگ معارف اسلامی: ۳۱

فروع کافی: ۵۳

ک

کافی: ۳۵، ۳۶، ۶۲، ۱۰۱، ۱۰۳، ۱۳۱،

ن

- نامه علوم اجتماعی: ۱۲۵
 ناسخ التواریخ حالات النبی (ص): ۱۳۴
 نای هفت بند: ۱۷۳
 نصیحة الملوك: ۶۲
 نظام الاسلام السياسی: ۴۳
 نظام الحكم والادارة فی الاسلام: ۷۲، ۷۴
 ۱۳۳، ۱۳۵، ۲۲۲، ۲۳۸
 نظریه جدید سازمان مدیریت و علم مدیریت: ۸۵
 نورالثقلین: ۳۷، ۱۸۴

- نهج البلاغة: ۱۵، ۳۷، ۴۲، ۴۳، ۴۷، ۵۵،
 ۶۳، ۷۲، ۷۳، ۷۵، ۷۷، ۸۶، ۸۷، ۸۸،
 ۸۹، ۹۰، ۹۷، ۹۸، ۱۰۷، ۱۱۲، ۱۱۳،
 ۱۱۴، ۱۱۸، ۱۳۲، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۴۰،
 ۱۴۱، ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۴۵، ۱۴۶، ۱۴۷،
 ۱۴۹، ۱۵۴، ۱۶۸، ۱۷۱، ۱۷۲، ۱۷۴،
 ۱۷۵، ۱۷۵، ۱۷۶، ۱۷۹، ۱۸۸، ۱۹۱،
 ۱۹۲، ۱۹۳، ۱۹۴، ۱۹۸، ۱۹۹، ۲۰۱،
 ۲۰۳، ۲۰۷، ۲۰۸، ۲۰۹، ۲۱۳، ۲۱۶،
 ۲۱۸، ۲۲۲، ۲۲۴، ۲۲۷، ۲۳۵، ۲۳۷،
 ۲۳۸، ۲۳۹، ۲۴۰، ۲۴۱، ۲۴۲، ۲۴۳،
 ۲۴۴، ۲۴۶، ۲۴۷، ۲۴۸، ۲۴۹، ۲۵۰،
 ۲۵۳، ۲۵۵، ۲۵۶
 نهج الفصاحة: ۱۵

و

- وافی: ۷۳
 وسائل الشيعة: ۶۸، ۶۹، ۷۱، ۷۲، ۱۰۳، ۱۰۸،
 ۱۱۵، ۱۲۴، ۱۲۹، ۱۳۰، ۱۳۱، ۱۶۳،
 ۱۷۶، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۹۱، ۲۱۵، ۲۵۳
 ۲۵۵

۱۳۲، ۱۳۵، ۱۴۱، ۲۰۳، ۲۳۸

کشف المراد: ۵۱

کمال الدین: ۱۲۴

کنز العمال: ۴۸، ۱۳۵، ۱۸۴، ۲۰۲

کودک از نظر وراثت و تربیت: ۱۶۲

گ

گفتاری در جامعه شناسی و مدیریت تولید: ۱۴

گلستان سعدی: ۳۳، ۴۱، ۱۳۰، ۲۴۰

ل

لهوف: ۵۹

م

مبای و اصول جامعه شناسی: ۲۳، ۲۵، ۲۹

مثنوی معنوی: ۳۳، ۱۱۷، ۱۷۶، ۱۹۹

مجمع البيان: ۱۱۹

مجمع الزوائد: ۱۵۸

محجة البيضاء: ۲۳۸

مجموعه ورام: ۱۹۱، ۲۰۷

مدیریت اسلامی (سازمان امور اداری): ۲۰

مدیریت: ۲۰

مدیریت ورهبری در اسلام (شهید مطهری): ۲۰،

۴۶، ۵۴

مستدرک الوسائل: ۱۷۷، ۱۸۴، ۲۴۹

مستطرف: ۱۸۸

مشکوة الانوار: ۷۷

مقاله توزیع در اسلام: ۱۶۶

مقدمه ابن خلدون: ۲۹

مکارم الاخلاق: ۱۱۴، ۴۵۸

منتخب الأثر: ۸۴، ۱۷۵

من لایحضره الفقیه: ۱۲۱

Looking at
Islamic Management

By:
Sayyed Reza Taghavi Damghani

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۱۲۶-۵۳-۳

شرکت چاپ و نشر بین الملل

فروشگاه مرکزی - تهران - میدان فلسطین

تلفن: ۸۸۹۳۱۹۸۰-۸۸۹۰۳۸۴۳

Email: intlpub@intlpub.ir

WWW.intlpub.ir